

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

КАФЕДРА НЕВРОЛОГІЇ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
Член-кореспондент НАМН України,
професор М.Р.Гжегоцький
2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

« РЕФЛЕКСОТЕРАПІЯ В СТОМАТОЛОГІЇ »
(курс за вибором)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

факультет стоматологічний, курс V

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
неврології
Протокол № 1
від "28" серпня 2020 р.
Завідувач кафедри
неврології проф. Негрич І.І.

Затверджено
профільною методичною комісією
з терапевтичних дисциплін
Протокол № 1
від "10" 09 2020р.
Голова профільною методичною
комісії проф. Радченко О.М.

Робоча навчальна програма дисципліни : **Рефлексотерапія в стоматології**
(курс за вибором) для студентів V курсу стоматологічного факультету,
підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона
здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія» складена доцентом, к. м. н. Король Г.М.,
адаптована к.м.н. Малярською Н.В. на підставі типової навчальної програми , затвердженої 2012
року і змін, внесених наказом МОЗ України від 08.07.2010 № 539 у навчальний план та наказу
МОН України № 47 від 26.01.2015 «Про особливості формування навчальних планів та
навчальної програми», та затверджена профільною методичною комісією (протокол № 29 від
17.06. 2015р. та протокол №1 від 06.09.2018р.)

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри неврології 29 жовтня
(протокол № 8) на засіданні профільної методичної комісії з терапевтичних дисциплін
14 листопада (протокол №2).

Рецензенти:

Завідувач кафедри внутрішньої медицини №2 д.м.н., проф. Радченко О.М., к.м.н., доц. Філіпюк
А.Л.

Зміни та доповнення до Навчальної програми з дисципліни **«Рефлексотерапія в
стоматології»(курс за вибором)** для студентів V курсу стоматологічного факультету, які
навчаються за спеціальністю 221 «Стоматологія»

на 2019-2020 навчальний рік

№п/п	Зміст внесених змін(доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітка
1.	Змінено та доповнено перелік Основної літератури	29 жовтня 2019 року протокол №8	
2.	Змінено та доповнено перелік Додаткової літератури	29 жовтня 2019 року протокол №8	

Завідувач кафедри неврології

д.м.н., професор Негрич Т.І.

**Змін та доповнень до програми навчальної дисципліни на 2020 – 2021 навчальний рік не
вносилося.**

Завідувач кафедри неврології

д.м.н., професор Негрич Т.І.

Опис навчального плану з дисципліни “Рефлексотерапія в стоматології” – (курс за вибором)

Всього: 120 год. Кредитів ECTS- 4.

Практичні заняття -40 год. Самостійна робота - 80 год.

Дисципліна структурована на : Загальна рефлексотерапія і спеціальну рефлексотерапія у стоматології .

1. Загальний розділ

1.1. Робоча навчальна програма додипломної підготовки студентів з дисципліни

“Рефлексотерапія в стоматології”- курс за вибором, складена для спеціальності

221 “Стоматологія у відповідності ” Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, ухваленого Вченою Радою Університету 18.02.2015 р., протокол №1-ВР та наказів ректора щодо удосконалення організації навчального процесу.

Дисципліна структурована на 2 розділи:

Розділ 1. Загальна рефлексотерапія

Розділ 2. Спеціальна рефлексотерапія

1.2. Робоча навчальна програма даної дисципліни – є нормативним документом університету, розроблена колективом кафедри неврології на основі галузевого стандарту вищої освіти відповідно до навчального плану.

1.3. Програма з основ рефлексотерапії (курс за вибором) для вищих медичних закладів освіти України IV рівня акредитації складена у відповідності з освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) і освітньо-професійними програмами (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.03 №239 та наказів МОЗ України від 07.12. 2009 р. № 929 « Про затвердження та введення нового навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “ спеціаліст “, кваліфікації “ лікар - стоматолог “ у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації за спеціальністю 7. 12010005 «Стоматологія» та наказу МОЗ України від 08.07. 2010 р. № 541 “ Про внесення змін до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “ спеціаліст “, кваліфікації “ лікар - стоматолог “ у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації “ за спеціальностями «Стоматологія» затвердженого наказом МОЗ України від 07.12. 2009 р. № 929“ та наказу МОН України № 47 від 26.01.2015 ” Про особливості формування навчальних планів”.

Програма розроблена таким чином, щоб дати можливість студентам не тільки засвоїти основні теоретичні аспекти рефлексотерапії, а й набути практичних навичок її використання в комплексному лікуванні на різних етапах патологічного процесу, а також реабілітації хворих.

1.4. Робоча навчальна програма підготовки студентів з дисципліни “ Рефлексотерапія в стоматології” за своїм змістом є документом, що визначає обсяг знань, які повинні опанувати студенти У курсу відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього

фахівця, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни з урахуванням міждисциплінарних зв'язків.

Програма складена на базі сучасних наукових даних. У програмі виділяється достатня кількість годин для викладання дисципліни “Рефлексотерапія в стоматології”.

Студенти стоматологічного факультету, які вивчатимуть курс по запропонованій програмі, повинні знати ключові поняття рефлексотерапії як клінічної дисципліни, визначати покази та протипокази до рефлексотерапії, призначати оптимальні методи рефлекторного впливу, оволодіти способами проведення рефлексотерапії - точковий і сегментарний масаж, терморефлексотерапію, постізометричну релаксацію м'язів, принципи рефлекторного знеболювання у практиці лікаря - стоматолога тощо.

1.5.Робоча навчальна програма як нормативний документ, що закладає ідеологію змісту освіти та організації навчального процесу, визначає навчально-методичні засади діяльності кафедри; на її основі розробляються усі навчально-методичні матеріали для забезпечення освітнього процесу, у т.ч. для самостійної роботи студентів.

2 . Структура та зміст робочої навчальної програми

Опис навчального плану

з дисципліни“ РЕФЛЕКСОТЕРАПІЯ В СТОМАТОЛОГІЇ“(курс за вибором)
для студентів V курсу стоматологічного факультету за спеціальністю 221
«Стоматологія».Кваліфікація - лікар

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них			Рік навчання	Вид контролю	
	Всього год./ кредитів	Аудиторних				СРС (год.)
		Лекцій (год.)	Практ. занять (год.)			
	120/4	-	40	80	5	
<i>Розділ I</i> Загальна рефлексотерапія	60	-	20	40		
Тема 1	7	-	2	5	Поточний	
Тема 2	7	-	2	5	Поточний	
Тема 3	9	-	4	5	Поточний	
Тема 4	9	-	4	5	Поточний	
Тема 5	7		2	5	Поточний	
Тема 6	7	-	2	5	Поточний	

Тема 7	7	-	2	5		Поточний
Тема 8	7	-	2	5		Поточний
Розділ 2. Спеціальна рефлексотерапія	60	-	20	40		
Тема 9	7	-	2	5		Поточний
Тема 10	9	-	4	5		Поточний
Тема 11	7	-	2	5		Поточний
Тема 12	7	-	2	5		Поточний
Тема 13	7	-	2	5		Поточний
Тема 14	7	-	2	5		Поточний
Тема 15	7	-	2	5		Поточний
Тема 16	7	-	2	5		
Залікове заняття	2	-	2			Підсумковий
	60		20	40		

2.2.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є створення у студентів цілісного уявлення про основні теоретичні і методичні аспекти рефлексотерапії і набуття практичних навичок використання її в клінічних умовах.

Кінцеві цілі вивчення дисципліни: 1. Визначати ключові поняття рефлексотерапії як клінічної дисципліни. 2. Тракувати взаємозв'язок між рефлексогенними зонами та їх рефлексотерапевтичними ефектами. 3. Визначати покази та протипокази до рефлексотерапії, призначати оптимальний метод рефлекторного впливу при нейростоматологічних захворюваннях, прозопалгіях. 4. Оволодіти простими способами проведення рефлексотерапії (точковий і сегментарний масаж, терморелаксація, постізометрична релаксація м'язів тощо).

2.2.3. Програма навчальної дисципліни : «Загальна рефлексотерапія»

Конкретні цілі: • Засвоїти визначення рефлексотерапії, властивості точок акупунктури, основні компоненти пунктурної рефлексотерапії (прийом, місце та момент стимуляції), ключові поняття мануальної рефлексотерапії. • Демонструвати знання щодо

систематизації та проведення рефлексодіагностики. • Аналізувати акупунктурні зони в аспекті їх рефлексотерапевтичних ефектів, зокрема акупунктурної аналгезії.

- Використовувати основні правила вибору та проведення пунктурної та мануальної рефлексотерапії в клінічній практиці.

Тема 1. Визначення рефлексотерапії, її роль та місце в сучасній медицині. Саногенетичні процеси, їх складові частини (реституція, регенерація, компенсація, діяльність імунної системи, мікроциркуляція).

Тема 2. Механізми рефлексотерапії з позицій рефлекторної теорії. Застосування рефлекторної теорії у теоретичному і методичному плані. Знання вісцеро- і соматотопії в іннервації тіла людини. Механізм корпоральної, аурикулярної, назальної і скальп – рефлексотерапії.

Тема 3. Топографія акупунктурних точок (АТ) і акупунктурних меридіанів (АМ). Мікро-і макроморфологічна організація АТ, аферентна соматична та вегетативна іннервація. Структурні та функціональні особливості АТ і АМ.

Тема 4. Поняття про методи комплементарної (підсилюючої, доповнюючої) медицини. Специфіка пунктурної рефлексотерапії (ПРТ), визначення точок акупунктури (ТА), схема реакцій на голковколівання. Основні механізми дії акупунктурної терапії. Ключові показання до застосування ПРТ.

Тема 5. Основні компоненти пунктурної рефлексотерапії: місце дії, прийом і момент дії. Три основні компоненти ПРТ: місце дії, прийом дії (кількісні та якісні ознаки), момент дії (часові параметри і урахування активності органів і систем). Властивості ТА. Акупунктурні шари. Способи пошуку ТА. Використання меридіанної системи. ТА загальної дії та їх функціональне значення. Загальні принципи дозування подразнення в ПРТ. Загальні протипоказання до ПРТ. Сегментарні ТА (терапевтичні ТА, Shu-пункти) та їх функціональне значення.

Тема 6. Визначення рефлексодіагностики та її систематизація (локальна, сегментарна, меридіанна, мікроакупунктурна). Організація вегетативної нервової системи. Клінічна оцінка спрямованості вегетативних проявів. Дослідження вегетативного тону, вегетативної реактивності та вегетативного забезпечення діяльності. Вісцеро-сенсорний феномен (зони Захар'їна-Геда).

Тема 7. Сучасні уявлення про мікроакупунктурні системи (МАС) та їх властивості. Аурикулярна МАС, систематика її акупунктурних зон.

Принципи вибору та сполучання ТА в ПРТ. Корпоральні точки загальної дії, сегментарні та локальні, можливості їх поєднання з мікроакупунктурними точками. Формування оптимальних композицій ТА в залежності від наявних функціональних розладів у хворих різного профілю.

Тема 8. Принципи рефлекторного знеболювання. Поняття про ноцицептивну та антиноцицептивну системи. Ендогенні опіоїди (локалізація, функції, особливості дії). Рефлексотерапія як засіб першої медичної допомоги. Рефлексотерапія в комплексних заходах при больових синдромах, в тому числі при краніофасціальних больових синдромах. Протибольові параметри стимуляції акупунктурних зон. Методика проведення акупунктурної аналгезії.

Розділ 2: «Спеціальна рефлексотерапія у стоматології»

Конкретні цілі:• Аналізувати клінічні прояви захворювання та формувати алгоритм застосування рефлексотерапії (пунктурної та мануальної).

- Демонструвати володіння способами проведення рефлексотерапії (точковий і сегментарний масаж, терморефлексотерапія, постізометрична релаксація м'язів тощо).
- Обґрунтовувати оптимальні параметри електростимуляції для проведення черезшкірної електростимуляції й електроміостимуляції.
- Визначати особливості використання методів рефлексотерапії в різних медичних ситуаціях (перша медична допомога, лікування, реабілітація, профілактика).

Тема 9. Загальні положення мануальної рефлексотерапії. Мануальна терапія і сфера її застосування, види біомеханічних порушень. Лікувальні ефекти мануальної терапії. Особливості мануальної діагностики, поняття про анатомічний і функціональний бар'єри. Найважливіші методики мануальної терапії.

Тема 10. Акупресура. Визначення акупресури і її види. Механізми лікувальної дії точкового масажу. Переваги і обмеження акупресури. Методики акупресури. Просте пальцеве натискування. ТА, які найчастіше використовуються при акупресурі.

Тема 11. Локальна баротерапія. Локальна баротерапія, її лікувальні ефекти і способи застосування. Вакуумний масаж- застосування при остеохондроз хребта, головному болю судинного походження, невротичних розладах.

Тема 12. Поверхнева багатоголкова акупунктура.

Поверхнева багатоголкова акупунктура (ПБА), види, механізми лікувальної дії, покази і протипокази. Методики проведення ПБА. Дозування подразнення при ПБА. Зони стимуляції в ПБА.

Тема 13. Терморексотерапія. Термічні лікувальні чинники в рефлексотерапії. Температурна чутливість, теплові та холодкові терморекції, лікувальні ефекти терморексотерапії. Методики проведення теплорексотерапії. Загальні покази до її застосування. Локальна кріотерапія.

Тема 14. Електрорексотерапія: через шкірну електронейростимуляція (ЧЕНС).

Електроміостимуляція. Багатоканальна функціональна електростимуляція. Електрорексотерапія. Механізм знеболювальної дії ЧЕНС: схема ворітного контролю болю, класифікація нервових волокон. Методика проведення ЧЕНС. Електроміостимуляція, її лікувальні ефекти та способи застосування.

Тема 15. Лазеротерапія. Лазеротерапія і лазерорексотерапія: механізми лікувальної дії, методика проведення, показання до застосування.

Тема 16. Міофасціальний больовий синдром. Мануальні методи м'язової корекції. Мануальне дослідження стану м'язів. Міофасціальні тригерні пункти та способи їх інактивації при головному болю нервово-м'язового напруження. Постізометрична релаксація м'язів. Попередження біомеханічних порушень хребта та суглобів. Алгоритм застосування мануальної терапії. Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії. Рентгендіагностичні ознаки остеохондрозу хребетного стовпа.

2.2.4. Структура навчальної дисципліни

Програма дисципліни структурована на

Модуль 1. Загальну рефлексотерапію

Модуль 2. Спеціальну рефлексотерапію у стоматології

.Програма курсу за вибором містить основні розділи сучасної рефлексотерапії і розрахована на 40 аудиторних годин (практичні заняття) і 80 годин СРС.

Розподіл навчального процесу : Всього академічних годин: 120 год. , що складає 4 кредити ECTS.

2.2.5. ” Теми практичних занять”

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ – РЕФЛЕКСОТЕРАПІЯ В СТОМАТОЛОГІЇ (курс за вибором)

№	Тема	Кількість годин
1.	Визначення рефлексотерапії, її роль і місце в сучасній медицині.	2
2.	Механізми рефлексотерапії з позицій рефлекторної теорії.	2
3.	Топографія акупунктурних точок(АТ) і акупунктурних меридіанів (АМ).	4
4.	Поняття про методи комплементарної (підсилюючої, доповнюючої) медицини.	4
5.	Основні компоненти пунктурноїрефлексотерапії: місце дії , прийом і момент дії.	2
6.	Визначення рефлексодіагностики та її систематизація (локальна, сегментарна, меридіанна, мікроакупунктурна).	2
7.	Сучасні уявлення про мікроакупунктурні системи (МАС) та їх властивості.	2
8.	Принципи рефлекторного знеболювання.	2
9.	Загальні положення мануальної рефлексотерапії.	2
10.	Акупресура. Локальна баротерапія.	4
11.	Поверхнева багатоголкова акупунктура.	2
12.	Електрорефлексотерапія: черезшкірнаелектронейростимуляція(ЧЕНС).Електроміо-стимуляція.	4
13.	Лазеротерапія.	2
14.	Міофасціальний больовий синдром..	2
15.	Мануальні методи м'язової корекції.	2
16.	Залікове заняття	2
Всього:		40

2.2.6. ” Самостійна робота”

ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ(СРС)

№ з/п	Тема	Кількість годин	Вид контролю
1.	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка та засвоєння практичних навичок.	68	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Індивідуальна СРС. Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: Рефлексотерапія в педіатрії; Вегетативні дисфункції.	10	Поточний контроль на практичних заняттях
3.	Підготовка до залікового заняття.	2	Залікове заняття.
Всього		80	

2.2.7.Індивідуальні завдання .

До індивідуальних завдань при вивченні дисципліни належать:

- Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять;
- Рефлексотерапія в педіатрії;
- Вегетативні дисфункції.

Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладачів. Мета індивідуального навчально-дослідного завдання - самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення та практичне застосування знань студента з навчального курсу, розвиток навичок самостійної роботи. Оформлене індивідуальне завдання має титульний лист, зміст індивідуального завдання, теоретичну і практичну складову, висновок, список використаної літератури. Розкриття індивідуального завдання повинно мати практичну направленість, зв'язок з конкретним об'єктом діяльності у галузі медицини або фармації.

Методи навчання.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

- а) практичні заняття,
- б) самостійна робота студентів (СРС).

Головною метою курсу за вибором є:

1. Визначати ключові поняття рефлексотерапії як клінічної дисципліни. 2. Трактувати взаємозв'язок між рефлексогенними зонами та їх рефлексотерапевтичними ефектами. 3. Визначати покази та протипокази до рефлексотерапії, призначати оптимальний метод рефлекторного впливу при нейростоматологічних захворюваннях, прозопалгіях. 4. Оволодіти простими способами проведення рефлексотерапії (точковий і сегментарний масаж, терморефлексотерапія, постізометрична релаксація м'язів тощо).

Студенти також повинні оволодіти практичними навичками дослідження стану неврологічного хворого, вивчення рухової, сенсорної систем, черепних нервів; розуміти основні показники допоміжних методів дослідження в неврологічній і стоматологічній клініках (рентгенологічних, комп'ютерно-томографічних, електрофізіологічних, біохімічних та ін.).

2.2.9. Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми, під час індивідуальної роботи викладача зі студентом для тих тем, які студент

опрацьовує самостійно і вони не входять до структури практичного заняття. Рекомендується застосовувати такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести; розв'язування ситуаційних задач - типових і атипових; структуровані письмові роботи; структурований за процедурою контроль практичних навичок та умінь (оцінка знань та вмінь аналізувати та трактувати макро- та мікроскопічні зміни клітин, тканин, органів та систем при тих чи інших патологічних процесах).

Оцінювання поточної навчальної діяльності: При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за 4-ри бальною традиційною шкалою.

Оцінювання самостійної роботи: Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюються також на аудиторному занятті.

2.2.10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Види контролю (поточний і підсумковий)

- **Форма підсумкового контролю відповідно до навчального плану**
(залік)
- **Критерії оцінювання**

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий семестровий контроль

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності студента:

На кожному практичному занятті викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною системою. Вага кожної теми у межах одного модуля має бути однаковою.

Відмінно ("5") - Студент правильно, чітко, логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно демонструє виконання (знання) практичних навичок. Вільно читає результати аналізів, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами обстеження хворого в обсязі, необхідному для діяльності лікаря. Виконав заплановану індивідуальну роботу.

Добре ("4") - Студент правильно і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Задовільно ("3")- Студент неповно, за допомогою додаткових питань відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Незадовільно ("2") - Студент не знає матеріалу поточної теми, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок студент робить значні, груб помилки.

Для дисципліни – Рефлексотерапія в стоматології - формою підсумкового контролю є

залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить **200 балів**.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить **120 балів**. **Розрахунок кількості балів** проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$\underline{\underline{СА \times 200}}$$

$$x = 5$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисципліни, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна на 200
5	200
4.97	199
4.95	198
4.92	197
4.9	196
4.87	195
4.85	194
4.82	193
4.8	192
4.77	191
4.75	190
4.72	189
4.7	188
4.67	187
4.65	186
4.62	185
4.6	184
4.57	183
4.52	181
4.5	180
4.47	179

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.45	178
4.42	177
4.4	176
4.37	175
4.35	174
4.32	173
4.3	172
4.27	171
4.24	170
4.22	169
4.19	168
4.17	167
4.14	166
4.12	165
4.09	164
4.07	163
4.04	162
4.02	161
3.99	160
3.97	159
3.94	158

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.92	157
3.89	156
3.87	155
3.84	154
3.82	153
3.79	152
3.77	151
3.74	150
3.72	149
3.7	148
3.67	147
3.65	146
3.62	145
3.57	143
3.55	142
3.52	141
3.5	140
3.47	139
3.45	138
3.42	137
3.4	136

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.37	135
3.35	134
3.32	133
3.3	132
3.27	131
3.25	130
3.22	129
3.2	128
3.17	127
3.15	126
3.12	125
3.1	124
3.07	123
3.02	121
3	120
Менше 3	Недостатньо

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених робочою навчальною програмою. Семестровий залік виставляється за результатами поточного контролю.

Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни Оцінка з дисципліни, формою підсумкового контролю яких є залік базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність бал не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів). Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки. Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Таблиця 3

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Таблиця 4

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

2.2.11.Методичне забезпечення .Враховуючи специфічні особливості сучасного стану професійної підготовки та активізацію науково-інформаційних процесів, подвоєння обсягів наукової інформації, складність навчальних програм, зростання темпів навчання кафедри необхідно вирішити наступні професійні задачі:

а) впроваджувати нові технології навчання /технології проблемного навчання, технології інтегрованого міждисциплінарного навчання та ін./:

1/технології проблемного навчання:проблемні питання; проблемні лекції;проблемні ситуації у неврології; проблемні питання; проблемні семінари;проблемні задачі та ін.

2/ тренінг – технології:навички на основі тренінгу;багаторазове , автоматизоване виконання дій;оперування навичками,знаннями в ускладнених ситуаціях.

б) навчити студентів самостійно вчитися, постійно поповнювати свої знання;

в) навчити мислити, діяти, як в типових, так і нетипових ускладнених ситуаціях та самостійно приймати рішення;

г) розвивати гнучке, варіативне прогностичне мислення;

д) навчити оперувати знаннями, навичками в ускладнених ситуаціях, для цього розвивати банк ситуаційних типових та атипових задач.

е) ширше впроваджувати в практику необмежене консультування та індивідуальні заняття з невстигаючими студентами.

2.2.12.Перелік питань,що виносяться на залікове заняття

«Загальна рефлексотерапія».

1. Саногенетичні процеси, їх складові частини. Можливості впливу на них в клінічних умовах. Поняття про методи комплементарної (підсилюючої, доповнюючої) медицини.
2. Визначення рефлексотерапії (РТ), рефлексогенні зони.
3. Специфіка пунктурної рефлексотерапії (ПРТ), визначення точок акупунктури (ТА), схема реакцій на голковколювання.
4. Властивості ТА.
5. Способи пошуку ТА. Використання меридіанної системи та індивідуально-пропорцій-них відрізків.
6. ТА загальної дії та їх функціональне значення.
7. Три основні компоненти ПРТ: місце дії.
8. Три основні компоненти ПРТ: прийом дії (кількісні та якісні ознаки).
9. Три основні компоненти ПРТ: момент дії (часові параметри і урахування активності органів і систем).
10. Меридіанна система як момент дії.
11. Показання та протипоказання до використання методів пунктурної рефлексотерапії в клінічній практиці.
12. Загальні принципи дозування подразнення в ПРТ
13. Топографія та функціональне значення точок акупунктури I-7, II-4, II-И.
14. Топографія та функціональне значення точок акупунктури III-36, IV-6, V-7.
15. Топографія та функціональне значення точок акупунктури VI-3, VII-60, VIII-6.
16. Топографія та функціональне значення точок акупунктури IX-6, X-5, XI-34.
17. Топографія та функціональне значення точок акупунктури XII-3, XIII-14, XIII-26.
18. Принципи використання сегментарних (Shu-пункти) точок акупунктури.
19. Визначення рефлексодіагностики та її систематизація (локальна, сегментарна, меридіанна, мікроакупунктурна).
20. Організація вегетативної нервової системи. Клінічна оцінка спрямованості вегетативних проявів.
21. Дослідження вегетативного тону, вегетативної реактивності та вегетативного забезпечення діяльності.
22. Вісцеро-сенсорний феномен (зони Захар'їна-Геда).
23. Загальні принципи акупунктурної діагностики: опитування, огляд, пальпація, аускультация, апаратні виміри.
24. Локальні сигнальні (тригерні) пункти (точки Ashi) та сегментарні сигнальні точки (Mo-пункти).
25. Електропунктурна діагностика (стандартний вегетативний тест).
26. Мікроакупунктурні системи (МАС) та їх властивості. Аурикулярна МАС, систематика її акупунктурних зон.
27. Принципи вибору та композицій акупунктурних зон.
28. Поняття про ноцицептивну та антиноцицептивну системи. Ендогенні опіоїди (локалізація, функції, особливості дії).
29. Протибольові параметри стимуляції акупунктурних зон.
30. Мануальна терапія та сфера її застосування, види біомеханічних порушень.
31. Лікувальні ефекти мануальної терапії.
32. Особливості мануальної діагностики, поняття про анатомічний і функціональний бар'єри.
33. Структурно-функціональні особливості суглобів, хребетного стовпа та їх урахування в мануальній терапії. Рентгендіагностичні ознаки остеохондрозу хребетного стовпа.

«Спеціальна рефлексотерапія».

1. Методики акупресури.
2. Просте пальцеве натискування.
3. ТА, які найчастіше використовуються при акупресурі.
4. Локальна баротерапія, її лікувальні ефекти і способи застосування.

5. Поверхнева багатоголкова акупунктура (ПБА) і її види, механізми лікувальної дії, показання та протипоказання.
6. Методики проведення ПБА.
7. Дозування подразнення при ПБА.
8. Зони стимуляції в ПБА.
9. Методики проведення теплопунктури. Загальні показання до її застосування.
10. Локальна кріотерапія.
11. Електролікувальні чинники в рефлексотерапії.
12. Механізм знеболювальної дії ЧЕНС: схема ворітного контролю болю, класифікація нервових волокон.
13. Методика проведення ЧЕНС.
14. Зони стимуляції, часові параметри ЧЕНС.
15. Електроістимуляція, її лікувальні ефекти і способи застосування.
16. Лазеротерапія і лазеропунктура: механізми лікувальної дії, методика проведення, показання до застосування.
17. Мануальне дослідження стану м'язів.
18. Міофасціальні тригерні пункти (МФТП), причини їх виникнення, способи інактивації МФТП.
19. Постізометрична релаксація м'язів, її застосування на різних етапах мануального лікування.
20. Найважливіші методики мануальної терапії. Технічні прийоми релаксації.
21. Автомобілізація й автостабілізація.
22. Оптимізація режиму статико-динамічних навантажень на хребетний стовп та суглоби кінцівок, Попередження біомеханічних порушень хребта і суглобів.
23. Структурні невідповідності й їх корекція.
24. Показання та протипоказання до мануальної терапії. Алгоритм застосування мануальної терапії.
25. Рефлексотерапія як засіб першої медичної допомоги.
26. Рефлексотерапія в комплексних заходах при больових синдромах.
27. Використання рефлексотерапії при функціональних порушеннях у хворих різного профілю. Міжнародна класифікація функціонування ICF (BOO3, 2001).

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЯКИМИ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ СТУДЕНТ

«Загальна рефлексотерапія».

1. Визначати основні покази та протипокази до застосування рефлексотерапії.
2. Проводити спеціальне клінічне обстеження хворих і обґрунтовувати можливість застосування необхідних методів рефлексотерапії.
3. Визначати локалізацію точок акупунктури загальної та сегментарної дії.
4. Проводити вибір і сполучення акупунктурних зон в залежності від наявних функціональних розладів у пацієнта.
5. Вибирати ефективні параметри стимуляції акупунктурних зон для рефлекторного знеболювання.
6. Визначати ключові поняття мануальної рефлексотерапії.

«Спеціальна рефлексотерапія».

1. Вибирати необхідні акупунктурні зони та володіти методикою пальцевого точкового масажу для надання першої медичної допомоги.
2. Визначати показання та проводити процедури дистантної теплопунктури.
3. Призначати поверхневу багатоголкову акупунктуру в залежності від локалізації патологічного процесу.
4. Вибирати ефективні параметри електростимуляції для проведення черезшкірної електронейростимуляції й електроістимуляції.
5. Проводити мануальне дослідження стану м'язів і постізометричну релаксацію м'язових груп кінцівок і тулуба.
6. Надавати рекомендації щодо оптимізації режиму статико-динамічних навантажень на хребетний стовп і суглоби кінцівок.

2.2.13 Рекомендована літератури.

Зміни та доповнення до переліку літератури (протокол №8 від 29 жовтня 2019 року з дисципліни «РЕФЛЕКСОТЕРАПІЯ В СТОМАТОЛОГІЇ» (курс за вибором).

Основна:

1. Довгий І. Л. Захворювання периферичної нервової системи / за ред. Н. К. Свиридової. – Б. Церква: ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2016.- Т. 1.- 718 с.
2. Довгий І. Л. Захворювання периферичної нервової системи / за ред. Н. К. Свиридової. – Б. Церква: ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2016.- Т. 2.- 522 с.
3. Лекція циклу спеціалізації з рефлексотерапії “Застосування теорії ІНЬ і ЯН в традиційній китайській медицині” / Чуприна Г. М., Труфанов Є.О., Свиридова Н. К. [та ін.]- Східно-Європейський неврологічний журнал. - 2018, №4(22).- С.26-31.
4. Лекція циклу спеціалізації з рефлексотерапії «Використання рефлексотерапії у складі комплексних лікувальних заходів в косметології» / Свиридова Н. К., Чуприна Г. М., Парнікоза Т. П., Чередніченко Т. В. - Східно-Європейський невролог. журн. –2017.- №2 (14).- С. 4-10.
5. Лекція циклу спеціалізації з РТ «Практичне застосування теорії У-Сін в традиційній китайській медицині» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврологічний журнал. - 2018, №2(20).- С.19-23.
6. Лекція циклу спеціалізації з РТ «Теоретичні та методологічні основи рефлексотерапії» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврологічний журнал. - 2018, №2(20).- С.19-23.
7. Лекція циклу спеціалізації з РТ «Цефалгії: клініка, діагностика та лікування» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європ. неврол. журнал. - 2018, №2(20).- С.12-18.
8. Лекція циклу спеціалізації з рефлексотерапії «Теорія ІНЬ- ЯН, як основа для діагностики і лікування захворювань» / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. - Східно-Європейський неврологічний журнал. - 2017, №4(16).- С.30-35.
9. Нейрофізіологічне підґрунтя застосування методів рефлексотерапії у лікуванні розсіяного склерозу (Клінічна лекція) / Чуприна Г. М., Свиридова Н. К., Парнікоза Т. П. [та ін.]- Східно-Європейський неврологічний журнал. - 2018, №1(19).- С.4-8.
10. Рефлексотерапія: підручник / [Свиридова Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К. : ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. – Т. 1.- 427 с.
11. Рефлексотерапія: підручник / [Свиридова Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К. : ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. – Т. 2.- 205 с.
12. Рефлексотерапія: підручник / [Свиридова Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Свиридової, О. Г. Морозової.- К. : ТОВ СІКГРУП Україна, 2017. – Т. 3.- 476 с.
13. Acupuncture for spasticity after stroke: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials [Електронний ресурс] / S. M. Lim, J. Yoo, E. Lee [et al.] // Hindawi publish. corpor. evidence-based complement. and alternat. med. – Vol. 2015. – P. 1 – 12. – Режим доступу до журн.: <https://www.hindawi.com/journals/ecam/2015/870398/>.
14. Acupuncture-induced analgesia: the role of microglial inhibition / L. Lin, N. Skakavac, X. Lin [et al.] // Cell Transplantation. – 2016. – Vol. 25, P. 621–628.

Додаткова:

1. Клінічний протокол надання медичної допомоги зі спеціальності «Рефлексотерапія» хворим з вертеброгенними ураженнями нервової системи / Мачерет Є. Л., Коваленко О. С., Чуприна Г. М. [та ін.]- МОЗ України, 2010.- 13 с.

2. Клінічний протокол надання медичної допомоги зі спеціальності «Рефлексотерапія» хворим на невропатію лицевого нерва та вторинну контрактуру м'язів (лицевий геміспазм) / Мачерет Є. Л., Коваленко О. Є., Чуприна Г. М. [та ін.].- МОЗ України, 2010.- 10 с.
3. Рефлексотерапія: національний підручник / [Мурашко Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Мурашко, О. Г. Морозової. – К.: ТОВ СІКГРУП Україна, 2013. – Т. 2. – 421 с.
4. Рефлексотерапія: національний підручник / [Мурашко Н. К., Морозова О. Г., Чуприна Г. М. та ін.]; за ред. Н. К. Мурашко, О. Г. Морозової. – К.: ТОВ СІКГРУП Україна, 2013. – Т. 1. – 480 с.
5. Current research in acupuncture /Y. Xia [et al.]; eds. Y. Xia.,G. Ding, G-C. Wu. – New York : Springer science + Business media, 2013. – 731 p.